

תפ"ח 51040/11/14 - מדינת ישראל נגד נור אלדין חאשיה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תפ"ח 51040-11-14 מדינת ישראל נ' חאשיה
18 מאי 2016 (עציר)

בפני כב' השופט מ. דיסקין - אב"ד
כב' השופט ר. בן-יוסף
כב' השופט צ. קאפח

מדינת ישראל	המאשימה
על-ידי ב"כ עו"ד הדס פורר-גפני	נגד
נור אלדין חאשיה (עציר)	הנאשם
על-ידי ב"כ עו"ד לאה צמל	

הכרעת דין

השופט מ. דיסקין - אב"ד

הקדמה

פרשת רצח נוראה ומכמירת לב, בה נקטלו חייו של החייל אלמוג שילוני ז"ל בדקירות סכין ובאכזריות קשה, עומדת במוקד הכרעת דין זו. אירוע הרצח התרחש בתחנת רכבת ההגנה בלב העיר תל אביב (להלן: "**תחנת ההגנה**"), בעת שהמנוח הגיע לתומו למתחם התחנה, כשהוא לבוש במדי צה"ל ונשקו האישי תלוי על כתפו. המנוח לא נתקל בנאשם ולא נוצר ביניהם כל מגע פיזי או אחר, כשלתע, ללא כל סיבה או סימן, הנאשם התנפל עליו, תקף אותו בבעיטות ובדקירות סכין וקיפד את חייו על לא כל עוויל בכפו.

התקיפה הקטלנית לא הייתה ספונטנית. הנאשם תכנן לתקוף חייל צה"ל ולשם כך רכש במיוחד סכין גדולה וחדה בשוק הפשפשים, נסע למקום שנתפס בעיניו כהומה אדם והמתין בסבלנות לבוא חייל. כשעיניו צדו את המנוח לבוש המדים, הוא החליט להוציא לפועל את תכניתו הזדונית ולתקוף אותו באמצעות הסכין שהוכנה לכך מראש.

ואלה עובדות האישום:

ביום 09.11.14 נכנס הנאשם - תושב מחנה הפליטים עסכר בשכם, לישראל, בדרך בלתי חוקית והגיע ליפו כדי לחפש עבודה. באותו ערב הוא לן בדירה ריקה ברחוב מיכאלאנג'לו 21 ביפו.

למחרת, בשעות הבוקר המוקדמות, המשיך הנאשם בחיפושיו אחרי עבודה ומשלא צלחה דרכו גמלה בליבו החלטה לבצע פיגוע בדרך של רצח חייל באמצעות סכין. תקוותו היתה שלאחר הרצח הוא יזכה למעמד של "שהיד".

הנאשם הצטייד בסכין שרכש במיוחד למטרה זו בשוק הפשפשים (להלן: "הסכין") ושם פעמיו למקום מרכזי בתל אביב, שם יוכל לממש את כוונתו הרצחנית. הוא נסע באוטובוס מיפו וכשנוכח שנוסעים רבים יורדים מהאוטובוס בתחנת ההגנה, החליט גם הוא לרדת מהאוטובוס בתחנה זו. הוא השתהה בתחנה, קנה לעצמו חבילת מסטיקים והתיישב על ספסל קרוב לתחנת מוניות השירות. סמוך לשעה 12:10, הבחין בחייל אלמוג עשהאל שילוני ז"ל (להלן: "המנוח"), שנשא על גופו רובה מסוג M16 והחליט לרצוח אותו, לקחת ממנו את הנשק ולבצע פיגוע שבמהלכו ירצחו יהודים נוספים. הנאשם ציפה שבתגובה למעשי ההרג שיבצע, הוא ייהרג בעצמו.

כשהוא נחוש לבצע את זממו, החל לרדוף אחרי המנוח, עקף אותו מימין, נעמד מולו ודקר אותו בבטנו באמצעות הסכין. המנוח נפל על הכביש וניסה להתגונן באמצעות רגליו, אך הנאשם בעט בו והמשיך לדקור אותו, בין היתר, בשכם ימין, בירך הימנית ובירך השמאלית. כמו כן, במהלך המאבק ניסה הנאשם לקחת את נשקו של המנוח, אך אזרח שהגיע למקום והיכה אותו סיכל את הניסיון והבריח את הנאשם.

במנוסתו, השליך הנאשם את הסכין סמוך לזירת הרצח ולאחר שהתרחק מעט מהזירה נכנס לאחד הבניינים והתחבא בגג הבניין עד שנתפס על ידי כוחות הביטחון.

כתוצאה מהדקירות, נגרם למנוח נזק חמור בכלי דם ראשיים, התפתח מצב של הלם תת נפחי ונזק איסכמי למערכות הגוף השונות והוא הובהל לבית החולים שיבא במצב אנוש. הרופאים ניסו להצילו במשך שעות, גם באמצעים כירורגיים, אך מאמציהם לא צלחו והמנוח נפטר בבית החולים, סמוך לשעה 21:30.

על יסוד עובדות אלה, הועמד הנאשם לדין בעבירה של רצח, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

קו ההגנה, תשובת הנאשם לאישום ומיקוד המחלוקת

מיד עם פתיחת המשפט הודה הנאשם ברצח המנוח. דא עקא, שהודאתו לא הייתה בעבירה של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק, שיוחסה לו בכתב האישום, אלא בחלופה של רצח במזיד תוך ביצוע עבירה אחרת, לפי סעיף 300(א)(3) לחוק, כעולה מתשובתו המפורטת לכתב האישום:

" הנאשם לא כופר בעבירה של רצח, השאלה היא איזה סוג רצח.

אנו לא מודים בכל העובדות שבכתב האישום, אלא ברוב העובדות.

אין מחלוקת לגבי עובדות 1, 2.

לגבי עובדה 3 - אנו מבקשים כי הנוסח יהיה למחרת בתאריך 10.11.14, בשעות הבוקר המוקדמות, המשיך הנאשם בחיפושיו אחר עבודה. דרכו לא צלחה. ומתוך שהיה ממילא נתון בייאוש וקץ בחייו, החליט הנאשם לתקוף ולפצוע חייל באמצעות סכין, בתקווה שבתגובה לכך יומת.

אנו לא מודים בכך שהוא סבר שהוא יזכה במעמד של שהיד.

אנו מודים בסעי' 4, 5, 6 כפי שהם.

סעי' 7 - הנאשם החליט לממש את כוונתו ולתקוף ולפצוע את החייל כדי שהנאשם ייהרג בעצמו. אנו כופרים בכל השאר.

סעי' 8, 9 - מודים.

סעי' 10 - איננו מודים ברישא, (בה נטען: "במהלך הדקירות ניסה הנאשם לקחת את נשקו של המנוח" מ.ד.), אלא רק בסיפא, הנאשם ברח מהמקום לכיוון מערב ועד סוף הסעיף.

סעי' 11, 12 - מודים.

סעי' 13 - אנו מודים בכך שבמעשיו המתוארים לעיל גרם הנאשם במזיד למותו של אדם תוך ביצוע העבירה, תוך הכנות לביצועה, או תוך כדי הקלה לביצועה. לא מודים במה שמיוחס לו לפי סעי' 300(א)(2) אלא לפי סעי' 300(א)(3).

הוא בא לתקוף כדי להיהרג, ולא כדי להרוג"

ודוק: בהיבט המשפטי, שתי החלופות נבדלות האחת מרעותה ברכיב הנפשי הנדרש להתקיימותן. בעוד שלהתגבשות העבירה של רצח בכוונה תחילה נדרש יסוד נפשי ייחודי של "כוונה תחילה", להתגבשות העבירה של רצח במזיד נדרשת מודעות לאפשרות גרימת המוות, ודי ביסוד נפשי של פזיזות ביחס לתוצאה זו.

גם בהיבט העובדתי תשובת הנאשם לאישום הייתה בבחינת הודאה מפורשת ברוב העובדות שיוחסו לו. כך, שלמעשה, בכפוף למספר הסתייגויות שעל טיבן נעמוד בהמשך, הנאשם אישר כבר מלכתחילה את מהלך התרחשות אירוע הרצח, כפי תיאורו בכתב האישום, כמתבקש מהודאתו בסעיפים 8, 9

וברישא לסעיף 10 לכתב האישום.

רוצה לומר. כפירתו בעובדות הייתה צרה ומצומצמת ובהתאם לקו ההגנה המשפטי התמקדה בחלקים העובדתיים שייחסו לו כוונה להרוג וחפץ במותו של המנוח. בנוסף לכך, הנאשם הכחיש כי ניסה לחטוף מהמנוח את נשקו וכפר בעובדות המתארות את התכנון ואת ניסיונו בפועל לחטוף את הנשק.

על פי סדרם של דברים, בשלב זה שומה עלינו לשרטט את גבולות המחלוקת בהתאם ליריעה העובדתית המוסכמת ולברר מהן השאלות שנתרו בגדרם. ברם, קו ההגנה שהוצג לעיל ושהתווה למעשה את מסגרת הדיון, קרס כליל כאשר הנאשם בעדותו כעד הגנה יחיד, הודה באופן מפורש וברור ברצח המנוח בכוונה תחילה ובנסיבות המתוארות בכתב האישום.

ויאמר בקול ברור. הודאה זו שמסר הנאשם בבית המשפט בעמדו מעל דוכן העדים, בשפה חופשית ומרצון, מספיקה כשלעצמה כדי לבסס בדיון את הרשעתו ברצח המיוחס לו. במאמר מוסגר אף נקדים ונציין, שהמסקנה בדבר אשמת הנאשם, הנגזרת מאליה מטיב ומהיקף ההודאה, מקבלת משנה תוקף כשהיא נשקלת על רקע מסת ראיות התביעה שמשתלבת בהודאה ותומכת בה. ואולם, אף כי על פני הדברים נראה שדי לנו בהודאתו המפורשת של הנאשם בפנינו כדי להרשיעו ברצח בכוונה תחילה, ראינו, למעלה מהצורך ומתוך הזהירות היתרה הנדרשת בהרשעה בפלילים, לרדת

לעומקם של דברים ולבחון את ראיות התביעה לגופן.

כמובן מאליו נציין, שהראיות תבחנה על רקע התשתית העובדתית הרחבה והמוסכמת ותוך התמקדות בראיות שבכוחן לתרום לבירור כוונת הנאשם בעת ביצוע הרצח.

נפנה אם כן לבחינת הראיות.

מסד ראיות התביעה נוצק על שלושה אדנים: ראיות פורנזיות ועדי ראייה, אמרות הנאשם במשטרה ובשב"כ ואמרות העד אלאחסן בחקירתו. בסיכומיה, התייחסה ב"כ המאשימה לראיות שהציגה בהתאם למתווה זה המונה שלושה ראשי פרקים, כשלטעמה, בכל אחד מהם יש כדי לבסס את אשמת הנאשם מזווית אחרת ובהצטברותם הם מוכיחים את אשמתו מעל ומעבר לכל ספק סביר. נפסע אפוא גם אנחנו בנתיב זה שהציעה התביעה לבחינת ראיותיה.

עדי הראיה והראיות הפורנזיות

במסגרת פרשת התביעה העידו שישה עדי ראיה שתיארו, כל אחד מזווית מבטו, את תקיפת המנוח בידי הנאשם ואת אירועי הדקירה. ב"כ המאשימה עתרה לתת אמון בעדים שתיארו כולם, אירוע אלים, טעון וברוטאלי במהלכו הנאשם תקף את המנוח, הפילו ארצה, חבט ובעט בו ודקר אותו באכזריות מספר דקירות, וביקשה שנראה בעדויותיהם נדבר מרכזי בקביעת התשתית העובדתית.

כאן המקום להקדים ולהדגיש, שלקביעת העובדות ביחס להתרחשות הרצח יש במקרה זה חשיבות מכרעת ביחס לשאלת הכוונה הניצבת במוקד המחלוקת בין הצדדים. שכן, הפעולות שביצע הנאשם במהלך התקיפה בצירוף ההנחה שאדם מתכוון לתוצאות הטבעיות של מעשיו, יובילו אותנו למסקנה בדבר הכוונה שקיננה בליבו של הנאשם בעת המעשה.

ודוק: למעשה, גם אלמלא הייתה בפנינו תמונה רחבה ומלאה של ההתרחשות כפי שהובאה מפי העדים, ניתן היה לקבוע את העובדות בהתבסס על תשובת הנאשם לאישום, שבה אישר, כאמור, שביצע את כל הפעולות המתוארות בכתב האישום את התקיפה, (למעט חטיפת הנשק), שסופן במות המנוח. כך, שבערבו של יום, נותרנו עם זירת מחלוקת עובדתית צרה וממוקדת שבמרכזה נסיבות רקע ולא עובדות ליבה.

להמחשת הדברים והבנת רוחב ההסכמה נביא את תיאור התקיפה המוסכם ככתבו בסעיפים 8 ו-9 לכתב האישום:

"הנאשם הלך אחר המנוח בהליכה מהירה, עקף את המנוח מימין, נעמד מולו ודקר אותו בבטנו באמצעות הסכין. המנוח נפל על הכביש, ניסה להתגונן באמצעות רגליו אך הנאשם בעט בו והמשיך ודקר אותו בשכם ימין, בירך ימין ובירך שמאל"

לתיאור מוחשי זה של מהלך ההתרחשות מתווספות ראיות פורנזיות ומסמכים רפואיים שגם הם הוגשו בהסכמה ומהם ניתן ללמוד על החבלות הרבות שהותירה התקיפה על גופו של המנוח. כך למשל, בחוות דעת מומחה המכון הצבאי לרפואה משפטית, ד"ר קריספין, (ת/10), פורטו ממצאי החבלה שנמצאו על גופת המנוח, ובראשם נמנו שבועה פצעי דקירה. שלושה מהפצעים - בירך, בבטן ובשכם - גרמו נזקים חמורים לכלי הדם הראשיים והם הגורם הישיר למוות. כמו כן, פורטו בחוות הדעת ממצאי חבלות, שפשופים וחתכים שטחיים יותר, חלקם, להערכת החוקר, הם פצעי התגוננות

ואחרים נגרמו במהלך התקיפה, כתוצאה מהנפילה על הכביש ו/או מחבטות ובעיטות חזקות.

טיב החבלות, מספרן הרב ומיקומן, מעידים מאליהם, על עוצמת התקיפה ועל אופייה האלים והאכזרי. כמו כן, מוסקת מהם, כעניין שבהיגיון, גם כוונה ברורה להמית, שכן, אדם שכל חפצו בפציעת האחר ובהתגרות, לא יפעיל אמצעים אלימים מהסוג המתואר ואף ינסה להימנע מלגרום חבלות חמורות וקטלניות.

מסכת של עדויות

כשיריעה רחבה ומוסכמת זו ניצבת לנגד עינינו ניגש לניתוח העדויות.

במאמר מוסגר ראינו להעיר, שהפרוטוקול המודפס, כפי שהוצא בתום כל יום דיונים, אינו זהה מבחינת מספור השורות לפרוטוקול המופיע בתיק במערכת "נט המשפט". לכן ולמען הסדר הטוב נציין, שלצד הציטוטים שלהלן צוינו העמודים בהם הם מופיעים כפי מספורם בפרוטוקול המודפס.

ועתה לגופו של ענין.

פרשת התביעה נפתחה בעדותה של גולדה בטורב (להלן: "גולדה"), סטודנטית כבת 22, שנקלעה לזירת הרצח כשהייתה בדרכה לתחנת האוטובוס. את הסיטואציה הראשונה, לה הייתה עדה, תיארה בזו הלשון: "**ראיתי שהנאשם נתלה על אלמוג, ניסה למשוך את צווארון חולצתו, את הדסקית, את הרצועה של הנשק, נאבק בו. אלמוג ניסה להתנער ממנו, הנאשם נתלה עליו, ניסה בכוח לפגוע בו - הוא נתלה עליו וניסה למשוך לו את הרצועה של הנשק**". בעת שנאבקו היא התקרבה לעברם ולדבריה, ככל שהתקרבה הבינה "**שזה יותר רציני שמדובר בחייל ורוצח, רוצח, הבנתי שמתחולל מאבק מאוד רציני אבל המשכתי להתקדם. למזלי הוא ברח כשהייתי מספיק קרובה ואלמוג היה מוטל על הרצפה וטיפולתי בו. ... לקחתי את הג'קט שלי ועשיתי לו חוסם עורקים לרגל שמאל**".

בהמשך הוסיפה: "**לא פחדתי לגשת בהתחלה, באיזה שהוא שלב, כשכבר הבנתי שיש דם, שיש מאבק וזה יותר אלים ממה שחשבתי ... ראיתי מדים, ראיתי נשק, ראיתי מאבק אגרסיבי יותר מידי, יתר על המידה. ברברי מאוד...**" (ע/ת 1 ע' 9 לפרו', ש' 15-19 ו 21-23)

אופייה החבלני והאלים של התקיפה מצא ביטוי גם בעדויות שאר עדי הראייה. כך למשל, בעדותה של רחל עדרי (ע/ת 2): "**המחבל זרק את החייל על הרצפה וניסה למשוך לו את הנשק והחייל התנגד. הוא הוציא סכין בגודל [מדגימה 40 ס"מ], והוא לקח את הסכין, כי החייל היה שוכב ברצפה, בכביש, כן, והמחבל שכב עליו ודקר אותו [מדגימה] כמה פעמים בשוק, התפרץ שם, את יודעת, מלא דם, והוא המשיך ככה להיאבק בו, לקחת את הרובה. כשבאו כמה אנשים הוא ברח לכיוון התחנה המרכזית**". (פרו' ע' 13, ש' 10-6)

וכך גם ביתר העדויות:

"**החייל היה שוכב ... הבחור רכן עליו, על החייל, וביד אחת [מדגים] הוא עשה תנועה של דקירה, תקיפה, וביד השנייה הוא ניסה למשוך את רצועת הנשק כאשר החייל הגיב [מדגים] שוכב ומגיב עם הנשק ככה, מנסה לגונן על עצמו מהדקירות...**" (ע/ת 3, יצחק פרץ ע' 17 לפרו' ש' 25-28)

..וראיתי את הדקירות. בעצם הגוף של החייל התמלא בדם..." "אני זוכרת את הרוצח בעצם מעליו מנסה לקחת את הנשק ובוטט בו." (עת/4, ג'נט טופאן ע' 22 לפרו', ש' 5-6 ו-10)).

"בעיטות בצורה אכזרית ביותר ... אחר כך הוא התכופף אליו וראיתי אותו עושה ככה [מדגימה תנועות של הלימה] עם היד באותו צד. ראיתי אותו בהתחלה בוטט". (עת/8, חיה רחל בכר, ע' 55 לפרוט', ש' 25-28)

"החייל כבר שוכב על הכביש, התוקף רוכן מעליו, הוא מניף [מדגים], כפי שאמרתי, סכין, ודוקר במהירות שתי דקירות, ממש בצורה כזו [מדגים]" (עת/9, גלעד גולדמן, 58 לפרו', ש' 12-14)

הנה כי כן, בחינת עדויותיהם של כל עדי הראייה מעלה תמונה ברורה של תקיפה חמורה, ברוטלית וחסרת פשרות, שברובה הגדול היה המנוח שרוע חסר אונים על שביל הבטון, כשהנאשם בוטט בו, חובל ודוקר אותו ללא רחם.

לא זאת אף זאת. התיאור העולה מעדויות עדי הראייה מתיישב עם הראיות הפורנזיות ועם העובדות המוסכמות ומשלים אותן עד כי ניתן לומר, שהפרטים שהוסיפו עדי הראייה על התשתית העובדתית המוסכמת הם בבחינת תוספות של צבע המשתלבות בציור ששרטטו הראיות, משוות לו חיות ומעמיקות אותו. מן העבר השני, תיאור האירוע מפי העדים סותר ומפריך על פניו את טענת ההגנה המרכזית, ולפיה, הנאשם התכוון לפצוע את המנוח, להתגרות בו, ולא להרוג אותו. טענה זו אינה יכולה בשום פנים להתיישב עם עוצמת התקיפה ואכזריותה, וודאי לא עם העובדה שהנאשם דקר את המנוח בסכין מספר פעמים, לרבות כאשר זה היה מוטל על הארץ, מנוטרל, חבול ומדמם.

חקירתה הנגדית של הסגורית את עדי הראייה אופיינה בניסיון ללמדנו שהעדויות זוהמו ואולי הועצמו לאחר מותו של המנוח ולאור החשיפה התקשורתית של הרצח. ברם, העדים, שכאמור רכשו את אמנונו המלא, הטיבו להשיב לשאלותיה, וגם אם נסכין ונקבל שעוצמת האירוע השפיעה עליהם ושכלל שחזרו על הסיפור שוב ושוב נוספו לו פרטי רקע כאלה ואחרים, עדיין אין בכך כדי לפגוע בחוסן התיאור שעיקריו נשמעו מפי שישה עדים שונים ושעולה בקנה אחד עם הראיות הפורנזיות ומשתלב היטב בתשתית העובדתית המוסכמת.

הראיות היחידות באמתחתה של ההגנה לתמיכה בתזה שהציעה, הן למעשה אמרות שמסר הנאשם עצמו בחקירה. בהקשר זה הפנתה הסגורית לכך, שכבר במסגרת החקירה עמד הנאשם על גרסתו וטען שרצה לפצוע את המנוח רק כדי לגרור תגובה שתביא למותו שלו.

עיון בתיעוד החקירה מלמד, שהנאשם אכן טען בפני חוקריו שלא רצה להמית את המנוח אלא התכוון לפצוע אותו כדי שיהרג בעצמו. דא עקא, שכאשר נדרש להסביר כיצד מתיישבים מעשיו עם היעדר כוונה להמית, הוא כשל בתשובותיו והלך סחור סחור, ומשלא עלה בידו ליישב את התמיהה נאלץ להודות שחפץ במותו של המנוח ולכן דקר אותו. לשון אחר, טענת הנאשם בחקירה בדבר תכליתה המצומצמת של התקיפה נטענה בעלמא, כשהיא תלושה מהמציאות, משוללת כל בסיס ומדוקלמת. מה עוד שגרסה זו עומדת בסתירה גמורה לממצאים הפורנזיים ולעדויות, לא נמצאו לה תימוכין והגינה לא הובהר.

הודאת הנאשם בחקירה

במהלך החקירות במשטרה ובשב"כ הודה הנאשם, במספר הזדמנויות, בדקירת המנוח מתוך כוונה להורגו. הנאשם תיאר באוזני חוקריו, פעם אחר פעם, את מהלך התקיפה ופירט כיצד התנפל על המנוח ותקף אותו בדקירות סכין

קטלניות באופן ובעוצמה שלא הותירו לו סיכוי סביר לחיות. אמירות אלה שנרשמו מפי הנאשם במספר חקירות שונות, מהוות כאמור, נדבך מרכזי נוסף בראיות התביעה להוכחת הכוונה.

בטרם נפנה לניתוח אמרות הנאשם בתוך הקונטקסט השלם של החקירה, יש לציין, שההגנה קבלה כנגד משקלן של האמירות המפלילות וניהלה משפט זוטא בטענה שהאמרות נגבו מהנאשם תוך הפעלות לחץ ולכן אין לראות בהן משום הודאה שנמסרה באופן חופשי ומרצון. לעמדתה, אופייה המלחיץ של החקירה, בדגש על התנהגותם העוינת של החוקרים ואנשי המשטרה כלפי הנאשם, גרמו לו למסור פרטים מפלילים שבשקר יסודם ובכך פגעו פגיעה אנושה במשקל שניתן לייחס להודאה. משמעות הדבר, שלהשקפת ההגנה, לא ניתן לבסס שום קביעה עובדתית מפלילה על יסוד אמרות הנאשם וההודאה הכרוכה בהן.

נבחן את הטענות.

טענות הזוטא

במסגרת טענותיה הזוטא פירטה ב"כ הנאשם מספר קובלנות כנגד חקירת מרשה, שבהצטברותן יחד יש כדי לפגוע, לדעתה, במשקל ההודעות. במוקד הקובלנות עמדה טענה בדבר שימוש באליומות מצד הסוהרים שהעבירו את הנאשם לבית המצער בפ"ת ושימוש באמצעי חקירה פסולים במהלך חלק מהחקירות בשב"כ ובמשטרה. עוד נטען, כי בזכ"דים של חקירת השב"כ מיום 17.11.14 (ת/20), נרשמו אמרות מפלילות שלא באו מפי הנאשם אלא הוספו בכוונה ושלא בתום לב ע"י החוקר.

טענות הזוטא אומנם פורטו במסמך שהוגש מטעם ההגנה, אך התשתית הבסיסית וההכרחית להפחת רוח חיים בטענות אלה לא הונחה במהלך המשפט ולמעשה, הן נותרו עלומות וחסרות כל בסיס. רוצה לומר, ההגנה לא הציגה שום ראיה עצמאית לביסוס הטענות ולכן הפיכתן לבנות קיימה הייתה תלויה באופן מכריע בעדות הנאשם ובגרסתו לנטען. דא עקא, שהנאשם לא פירט בעדותו ולו אחת מהטענות, ולהוציא טענה כללית בדבר אליומות מצד החוקר ברנס, גם לא חזר על הטענות, כך שממילא לא נמצא להן בסיס, ולו ראשוני, בדברי הנאשם עצמו.

ואולם, חרף העובדה שהדין בטענות הזוטא התייתר מצאנו גם בנושא זה לא לפטור עצמנו מלדון בקצרה בטענות ההגנה לגופן. יחד עם זאת ולאור הנפקות המוגבלת של משפט הזוטא, נסתפק בדיון קצר במסגרתו נסקור את הטענות אחת לאחת, תוך אזכור או הפניה לראיות הרלוונטיות שהציגה התביעה להפרכתן.

ואלה טענות ההגנה כנגד משקלן של הודאות הנאשם בחקירה:

הטענה הראשונה נוגעת למצבו הרפואי של הנאשם בעת חקירותיו ביום הרצח. כן נטען, שעם צאתו מבית החולים למחרת היום (ב-11.11.14) הוא הובל בכיסא גלגלים, בבגדים אותם לבש בעת מעצרו.

טענה זו הופרכה באמצעות עדויות החוקרים שחקרו את הנאשם בבית החולים ומיד לאחר שהשתחרר משם. כך למשל, באשר לבגדים שלבש נפנה ל ת/23, שמעיד על תפיסת הבגדים ביום האירוע ושמירתם כמוצג וכן לעדויות הבאות: **"אתה זוכר כיצד הנאשם היה לבוש בעת החקירה? כן, הוא היה לבוש במעין חלוק שסיפק לו הצוות הרפואי שם"**, ובחקירה השנייה: **"הוא לבש חלוק של חולה, של מאושפז"** (עת/11 המכונה רובי, ע' 77 לפרו' שו 22/24 ושורה 14), וכך גם בעדות החוקר ברנס (עת/13), לפיה, בגדי הנאשם מהאירוע עצמו **"נתפסו נלקחו והועברו למכון"**, והוסיף, שהנאשם היה לבוש בבגדי בית חולים גם כאשר פגש בו לראשונה בבית החולים וגם כשהגיע למתקן

החקירה בפ"ת (ראה פרו' ע' 118 וע' 120).

באשר למצבו הרפואי של הנאשם בזמן החקירות שנערכו, מטבען של הנסיבות, כבר ביום הרצח עצמו, נפנה ל **ת/22**, סיכום האשפוז של הנאשם בבית החולים, שם נכתב בפירוש שמצבו הכללי היה טוב כבר עם קבלתו למיון, לאחר שהחתכים בידו ובירכו נתפרו ונחבשו. כמו כן, נפנה לעדות החוקר "רובי" שחקר את הנאשם פעמיים ביום הרצח: בשטח, מיד לאחר תפיסתו ובבית החולים "איכילוב" אחרי שאושפז. באשר לחקירה הראשונה העיד: **"החקירה הזאת בוצעה בבניין בדרום ת"א .. שבו נתפס הנאשם לאחר האירוע ... הגעתי אליו אחרי שכבר קיבל טיפול רפואי, שאלתי פרמדיק או חובש שהיה נוכח האם ניתן מבחינה רפואית לשוחח איתו, האם מצבו הרפואי מאפשר לחקור אותו והוא אמר שכן"** (ע' 74 ש' 16 ו-20), ובאשר לחקירה השנייה: **".. החקירה הזו החלה לאחר שקיבל טיפול רפואי בידו, הוא נפצע ביד. הוא בעצם ישב שם במיטת אשפוז במחלקה אורטופדית .. הוא היה חבוש בידו"** (ע' 77 ש' 28-32) ובהמשך: **"הוא היה ערני, רגוע, השיב לשאלות שנשאל בצורה הגיונית וקוהרנטית."** (ע' 78 ש' 12).

הטענה השנייה מתמקדת בפרק הזמן בו הועבר הנאשם מבית החולים לפתח תקווה. לפי הטענה, בהיותו במכונית הנאשם הוכה וקולל ע"י הסוהרים שהעבירו אותו לחקירה. אחד מהם, הכה אותו בראשו ואחר דרך על רגלו הפצועה. לפני שהורד מהמכונית, הסוהרים הציתו במצתים את רגליו, קיללו את אלוהיו והוא אולץ ללכת הרכב עד לבית המעצר דרך מדרגות ובלי כיסא גלגלים. ההגנה, יש לומר, לא הציגה שום ראיה לביסוס הטענה.

גם טענה זו הופרכה באמצעות מסמכים רפואיים, עדויות והנחות שבהגיון. ראשית נפנה לכך, שהנאשם נבדק על ידי רופא מידי יום ובסיכום הרפואי לא נמצא זכר לתלונתו על כוויות ברגליים או על חבלות, ועל גופו לא נמצאו ולא תועדו שום סימנים שמתיישבים עם ההתעללות הנטענת.

זו אף זו, גם בדיון בהארכת המעצר ביום 12.11.14 (**ת/9**), שעה שהנאשם הובא בפני שופט ונשאל לשלומו, הוא לא הזכיר ולו ברמז את דבר ההתעללות הנטענת, אלא אמר שהוא מרגיש בסדר למעט כאב באצבע, והתלונן על כך שאומרים לו לא להרים את הראש ושהוא אזוק בידיו וברגליו, כך שקשה לו ללכת. גם לחוקר ברנס שליווה אותו למכונית בה הובל ופגש אותו מיד כשהורד מהרכב בפ"ת, לא אמר הנאשם דבר וחצי דבר על אלימות או התעללות מצד הסוהרים. ודוק: החוקר ברנס ליווה את הנאשם בהליכה איטית מהרגע שהורד מהרכב ועד הגיעו לתחנה ובדרך דיבר עמו והתעניין במצבו (ראה ע' 119-121 לפר'). במצב דברים זה, הדעת נותנת, שלו היה הנאשם חווה אלימות בדרכו למעצר, הוא היה ממנהר לספר על כך כבר בהזדמנות הראשונה קרי, לחוקר ברנס. אך הנאשם לא שטח את טענותיו בפני ברנס וגם לא בפני הרופא ולא בבית המשפט. למעשה, הוא כבש את הטענות והן נטענו מפי באת כוחו רק במהלך המשפט.

ונאמר בלשון ברורה, החוקר ברנס, שחקר את הנאשם פעמיים וערך אותו את השחזור, העיד בפנינו באריכות אודות התנהלותו עם הנאשם במהלך החקירה, ודבריו, שלא הופרכו, נמצאו בעינינו מהימנים ונכונים. כמו כן ומעבר לעובדה שעדות ברנס זכתה לאמונו המלא, שתי החקירות שבראשן עמד תועדו בוודא, כך שיכולנו להתרשם באופן בלתי אמצעי ממהלך החקירה ומדרכו של החוקר, והתנהלותו מול הנאשם, והנשקף מקלטות אלה מחזק את אמינות עדותו ותומך בה, ללא עוררין.

הקביעה בדבר חוסן עדותו של ברנס משמשת אותנו גם להפרכת טענה נוספת של הנאשם, ולפיה, במהלך החקירות החוקר ברנס צעק עליו לעתים קרובות והרים עליו ידיים, שכן, החוקר התייחס בעדותו לטענה זו ודחה אותה מכל וכל. הוא העיד שמעולם לא הרים יד על חשוד בחקירה והפנה לכך ששתי החקירות שהיה במגע ישיר עם הנאשם מתועדות

ואין בהן שום זכר לצעקות מאיימות או לאלימות (ראה: פרו' ע' 120-122). דברים אלה, כמובן וכאמור, מסברים את האוזן ומקובלים עלינו.

טענה רביעית בדבר שימוש באמצעים פסולים נוגעת לחקירת הנאשם מיום 11.11.14 בפ"ת. על פי הנטען, בהגיע הנאשם למשטרת פ"ת הוא הופשט מכל בגדיו ונקשר עירום לכיסא, שעה שמזגנים מופעלים עליו כדי לגרום לו סבל.

החוקר שחקר את הנאשם בחקירה האמורה הוא חוקר השב"כ המכונה ז'אק (ע' 12). החוקר ז'אק שהעיד בפנינו ארוכות אודות חקירת הנאשם, זכה לאמונו המלא. התרשמנו מחוקר מקצועי שמהימנותו לא מוטלת בספק והתשובות שמסר בעדותו כמענה לשאלות הסנגורית נהנו מהיגיון פנימי והתיישבו היטב עם יתר הממצאים. יתרה מזאת, עדותו לא הופרכה וכל ניסיונות ב"כ הנאשם להטיל בו דופי העלו חרס, כך ששלל ההאשמות שהפנתה כלפיו במסגרת טענות הזוטא ובכלל, נותרו בבחינת האשמות שווא חסרות בסיס, הא ותו לא.

בהתייחסו באופן מפורש לטענה נשוא ענייננו, העיד ז'אק שהחקירה התנהלה בצורה נינוחה ביותר, כאשר הנאשם היה לבוש במדי שב"ס, ישב על כיסא רגיל והמזגנים לא הופעלו באופן שונה מהרגיל (ע' 91 לפרו', ש' 14-18). עדות זו, שכאמור לא הופרכה, עומדת בניגוד לטענה בדבר שימוש באמצעים פסולים ושוללת אותה.

הטענה החמישית נוגעת גם היא לחקירה שנוהלה ע"י החוקר ז'אק ועניינה במעצרו של אבי הנאשם ואחיו, כאמצעי להפעלת לחץ. בהתאם לטענה, האב הושפל בנוכחות הנאשם (כנראה במהלך העימות) ומעצרו השפיע מאוד על הנאשם. כמו כן נטען, שהחוקר ז'אק איים עליו בהריסת ביתו ושבעימות עם אביו נבהל כי האמין לאיומים שאביו ייפגע.

בעדותו התייחס ז'אק לטענות וסיפר שהיה נוכח במפגש בין הנאשם לאב והאב כלל לא הושפל. אדרבא, הוא נשאל שאלות ענייניות ובסופו של דבר גרסתו גם התקבלה. הנאשם היה נבוך מהמעמד ומכך ששיקר לאביו, אך בשום מקום במהלך החקירה לא טען שנבהל מהעימות עם אביו או שהאמין לאיומים שאביו ייפגע. להיפך, הוא סיפר דווקא עד כמה אביו התעלל בו בחייו (ע' 89 ש' 14 וע' 91 מש' 20 ואילך). בהתייחסו לטענה בדבר איומים מצדו כלפי הנאשם אמר: **"מעולם לא איימתי עליו לא הייתה שום סיטואציה גם. כמו שאמרתי כ הזמן היו הרה חיוכים עם אווירה שלמי שלא מבין את עולם החקירה כי בסוף אנחנו מדברים על חייל שנהרג, לא חשוב מי שיגדיר את זה כרצח... ועדיין החקירה הייתה באווירה מאוד חיובית כל הזמן..."** (ע' 91 ש' 23-26), ובחקירה הנגדית: **"בשום שלב בחקירה לא בוצע שום איום, גם לא במרמז. השאלות היו שאלות מודיעין לחלוטין, לכל היותר לממש צו אם יהיה צורך"**.

טענה שישית ואחרונה כוונה גם היא כנגד פעולות החוקר השב"כ ז'אק והיא מייחסת לו תיעוד כוזב של החקירה בזכ"ד (חקירה מיום 17.11.14 ת' 20) והפללת הנאשם באמצעות אמירות מפוברקות, שמעולם לא נשמעו מפיו.

טענה זו, שלכאורה ועל פניה נשמעת חמורה, נטענה מלכתחילה בשפה רפה ונוסחה באופן מרושל. ברישא של הטענה נכתב שכאשר הסנגורית הקריאה לנאשם את תוכן הזכ"ד מיום 17.11.14, הוא **"נדהם לגלות שהחוקר כתב גרסה שונה לחלוטין מזו עליה דיבר בחקירתו"**, יחד עם זאת, ברישא של הטיעון הוסף: **"אם גרסה זו באה מפיו, אין זו אלא שהיה תחת לחץ והשפעה בלתי חוקית"**. ברי ששתי הטענות אינן יכולות לדור בכפיפה אחת. אם הנאשם כה **נדהם** למצוא בזכ"ד גרסה מופרכת ושונה לחלוטין מזו שמסר, לא ייתכן שבאותה הנשימה הוא יסייג ויאמר שאולי בעצם ובכ"ז מסר את הגרסה המפלילה אך ככל שעשה כן - הרי שהדבר נעשה תחת והשפעה בלתי חוקית. רוצה לומר, פיצול הטענה לשתי טענות עובדתיות חלופיות שאינן מתיישבות האחת עם השנייה (ואף אחת מהן לא נטענה על ידי הנאשם)

מחלישה מאליה את כוחן של שתי הטענות, יחד ולחוד. בנסיבות אלה, וודאי שאין בכוחן של הטענות כדי להטיל ספק בגרסתו הסדורה והקוהרנטית של החוקר ז'אק, שמסר בהקשר זה דברים ברורים, כדלקמן: "... אני תיעדתי את הדברים שלו. במקרה הזה, החקירה הספציפית הזאת, בסשן הזה של החקירה אנו יושבים אנו יושבים אחד ליד השני, ואני יושב מול מחשב ומקליד את מה שהוא אומר לי", ובאשר לטענה השנייה בדבר שלילת רצונו החופשי של הנאשם, הוסיף: "... האווירה הייתה חיובית מאוד ... החקירה התנהלה בנינוחות עם חיוכים, עם כוס קפה וסיגריה. לא הופעל עליו שום לחץ" (ע' 92 ש' 9-2). דברים אלה מדברים בעד עצמם.

הנה כי כן, סיומו של פרק זה בדחיית כל טענות הזוטא שהעלה הנאשם.

משעברנו משוכה זו, נפנה לבחינת תוכן החקירה.

החקירה במשטרה

עיון בתמלילי החקירות מלמד, שלא בכדי ראתה התביעה באמירות הנאשם בחקירה אבן יסוד בהוכחת קיומה של כוונה תחילה. עמדה זו נסמכת על אמירות מפורשות של הנאשם, בהן אישר שרצח את המנוח בכוונה ומתוך חפץ במותו, והדברים, כפי שנדגים להלן, עולים מהתיעוד בבירור והם אינם משתמעים לשני פנים.

יחד עם זאת וכפי שכבר הזכרנו לעיל, הנאשם שזר בין אמרותיו וטענותיו (שחלקן סותרות זו את זו) גם את הטענה, ולפיה, לא היה בכוונתו להרוג את המנוח והוא תקף אותו כשכל רצונו הוא לפצוע אותו ולהיהרג. ואולם, כאמור, כשהחוקרים דרשו התייחסותו לכך שהפעולות שביצע אינן מתיישבות עם כוונה לפצוע בלבד ועם רצון להיהרג, הוא החל להסתבך בתשובותיו ולבסוף נאלץ להסכים שלו באמת רצה לפצוע את המנוח היה עליו להניח לו לאחר הדקירה הראשונה, וודאי לאור הנזק החמור שגרמה והתמוטטות על הכביש. וכך באו הדברים לידי ביטוי בתמליל החקירה מיום 18.11.14 (שעה 23:42):

חוקר 1 אסף ברנס: ... אם רצית שהחייל יהרוג אותך, היית דוקר אותו דקירה קלה ביד או רק מאיים עליו עם הסכין וכנראה שבאמת החייל היה יורה בך, או אחרים. אבל את דקרת אותו דקירות שבעצמך אתה אומר שבאזורים האלה, אלו דקירות שהורגות, נכון? ... [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: (הנחקר מהנהן בראשו)

חוקר 1, אסף ברנס: אז אנחנו צודקים שרצית להרוג את החייל? ... [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: ואללה לא רציתי להרוג אותו. נשבע באל לא רציתי להרוג אותו. באמת לא רציתי להרוג אותו אבל ככה אללה כתב לו. ... [תרגום]

חוקר 1, אסף ברנס: אני אומר לך שדקרת אותו יותר משתי דקירות, יותר משתי דקירות. מי שרוצה רק לפצוע לא דוקר כל כך הרבה עם סכין כזאת גדולה כמו שהייתה אצלך. מה עוד שאחרי שהחייל נפל על הרצפה אתה המשכת לדקור אותו. הכוונה שלך היא לא רק לפצוע כדי שיירה בך אלא כדי להרוג אותו, נכון?

נחקר, נור אבו חאשיה: נכון

...

חוקר 1, אסף ברנס : אם לא רצית להרוג את החייל היית רק מאיים עליו עם הסכין או דוקר אותו ביד, משהו שלא הורג נכון?
נחקר, נור אבו חאשיה: נכון (ת/א' ע' 9 וע' 12 ש' 5-8).

למחרת, במהלך שחזור הרצח (יום 19.11.14 שעה 12:45), נדרש הנאשם להסביר שוב, מדוע לא הרפה ולא חדל מדקירותיו כדי לאפשר למנוח להשיב אש אם אכן זו היתה מטרת התקיפה מלכתחילה. גם הפעם לא עלה בידי הנאשם להסביר כיצד האופן שבו דקר את המנוח עשוי היה לקדם את מטרתו וכיצד הוא יכול להתיישב עם טענה של היעדר חפץ במוות. בהמשך, כשברר כי הוא מבין שתשובותיו נטולות כל היגיון, מאשר הנאשם, במילים מפורשות, שהחליט להרוג את המנוח, כפי המודגם:

"חוקר 1, ברנס: למה לא נתת לו צ'אנס אחרי הדקירה הראשונה והמשכת לדקירה השנייה, למה לא נתת לו צ'אנס לירות בך? [תרגום]
נחקר, נור אבו חאשיה: אני דקרתי אותו פעם אחת וברחתי בשביל שהוא יירה בי.

חוקר 1, ברנס: אבל אמרת פה שדקרת אותו פעמיים [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: פעמיים

חוקר 1, ברנס: יפה, אז למה לא ברכת אחרי הדקירה הראשונה, או לא נתת לו את הצ'אנס כמו שרצית, שיירה בך אחרי הדקירה הראשונה? [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: אממ, אני לא יודע [תרגום]

...

חוקר 1, ברנס: אני יכול לעזור לך, הוא התמוטט כבר, בדקירה הראשונה הוא התמוטט, הלכת לדקירה שניה והוספת לו עוד כמה דקירות, איך רצית שהוא יהרוג אותך? אתה רצית להרוג ולהיות גיבור.. נכון?

נחקר, נור אבו חאשיה: לא.

חוקר 1, ברנס: מה לא?

נחקר, נור אבו חאשיה: אני רציתי למות, אני באתי לכאן על מנת למות..

חוקר 1, ברנס: רצית למות? למה לא התאבדת לפני זה? [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: אמרתי לך שזה חראם

חוקר 1, ברנס: חראם? ולא חראם להרוג? זה לא חראם? באסלאם אסור להרוג [תרגום]

נחקר, נור אבו חאשיה: חראם

חוקר 1, ברנס: נכון, אבל אתה החלטת להרוג חייל, נכון?

נחקר, נור אבו חאשיה: נכון. " (יצוין, כי בתמלול חקירה זו, ת/4, אין מספור של עמודים)

כמו כן, בחקירה מיום 17.11.14, כשנשאל לשם מה קנה את הסכין, השיב הנאשם באופן חד משמעי "**קניתי אותה כדי לרצוח חייל**" ואף הוסיף שהחביא את הסכין "**בבטן. בין הגופייה לחולצה**" (ת/14 ע' 2 ש' 64-65). אמירה זו, וודאי כשהיא נבחנת על רקע נתוני הסכין שנתפסה (סכין רחבה וחדה) והשימוש הקטלני שנעשה בה, מוסיפה נופך נוסף להוכחת אלמנט הכוונה, שכן, היא מעידה על כוונה מראש שאף באה לידי ביטוי ממשי בתכנון ובהתארגנות.

זאת ועוד, כוונת הנאשם מוסקת גם מתיאורו את מהלך האירוע (תיאור שלא כפר בו במהלך המשפט), וזאת, בשים לב בעיקר למספר הדקירות שדקר את המנוח, תזמון ומיקומן: דקירה אחת בבטן כאשר עוד עמד על רגליו ודקירה נוספת בחזה, לאחר שנפל ארצה:

"ש. כמה פעמים דקרת את החייל?

ת. דקרתי פעמיים בחזה ובבטן.

ש. תתאר לי את הזווית שהתחלת לתקוף את החייל

ת. הוא הלך ואני הלכתי אחריו ועקפתי אותו מימין, הייתי צמוד אליו ודקרתי אותו ביד ימין שלי בבטן שלו והוא נפל אחורה על הגב בצד של הכביש והוא הרים את הרגלים שלו והתחיל לתת לי בעיטות ואז הסתובבתי ודקרתי אותו שוב בחזה שלו" (ת/14 ע' 3, ש' 32-36)

עינינו הרואות. תיאור זה כשלעצמו מעיד בבירור על כוונה להרוג, שאלמלא כן, לא היתה לנאשם שום סיבה להוסיף ולדקור את המנוח לאחר שזה כבר התמוטט ונפל על גבו, כשהוא פצוע ומתבוסס בדמו. ואם אלה פני הדברים באשר לתיאור ראשוני זה שמסר הנאשם בחקירה, הרי שהמסקנה בדבר קיומה של כוונה להרוג מתחזקת עוד יותר בשים לב לכך, שתיאור מיתמם זה כלל לא עומד במבחן המציאות, ובפועל האירוע לא הסתיים בדקירה "אחת" נוספת לאחר שהמנוח נפל על הכביש, אלא, בתקיפה פראית ונטולת חמלה, במהלכה בעט הנאשם במנוח, חתך אותו באמצעות הסכין ודקר אותו בשתי דקירות קטלניות נוספות, בעודו שרוע על הקרקע חבול וחסר אונים. ברי, שלו היה הנאשם חפץ למות, כפי טענת ההגנה, היה עליו לסגת כשהמנוח עוד היה בחיים ולקוות שזה יירה בו למוות.

ודוק: ההיגיון מחייב שכל דקירה שדקר הנאשם את המנוח, מעבר לדקירה הראשונה, מחזקת, מחד, את הדעה, שהנאשם חפץ במות המנוח ושומטת, מאידך, את הקרקע תחת הטענה שהנאשם תקף את המנוח רק כדי לפצוע אותו ולהיהרג.

חקירות הנאשם בשב"כ

הנאשם נחקר בשב"כ בין התאריכים 12.11.14-17.11.14. חקירותיו תועדו, כנהוג בחקירות שב"כ, באמצעות "זיכרון דברים", שנרשם ע"י החוקר בשעת החקירה, או בסמוך לאחריה, ותכליתו לשקף את מהלך החקירה ואת המידע שמסר הנאשם במסגרתה. הזכ"דים הרלוונטיים מחקירת הנאשם בשב"כ הוגשו כראיות במשפט (ת/16-21 להלן: **"הזכ"דים"**), ושני חוקרי השב"כ שהיו אמונים על החקירה וערכו את הזכ"דים העידו כעדי תביעה.

כאמור, הנאשם הודה גם בחקירותיו בשב"כ בדקירת המנוח מתוך כוונה להורגו ובכך שתכנן את המעשה הרצח מראש והצטייד בסכין לשם מימושו. דוגמאות להודאות הנאשם בחקירותיו בשב"כ ולאופן בו הן תועדו ניתן לראות למשל במובאות הבאות:

ת/16 - זכ"ד החקירה שהתנהלה בשטח מיד לאחר תפיסת הנאשם:

"נאמר לנדון כי אין טעם שינסה להסתיר את האמת וכי ברור מדבריו שהוא החליט להרוג חייל ישראלי על מנת להיות שהיד ולא למות סתם כך. הנדון השיב כי זה נכון"
הנדון נשאל האם מבין שלא הגיוני שלא התכוון להרוג את החייל, מאחר ואם רק היה רוצה להפחידו לא הי צורך לדקור אותו. הנדון השיב כי מסכים.
נאמר לנדון כי אנו מבינים מתיאורו את הדברים שהוא החליט לדקור חייל על מנת להורגו וכך במידה וימות ייחשב לשהיד. הנדון השיב כי זה נכון"

ת/18 - זכ"ד חקירה מיום 11.11.14 שעה 19:00:

"הנדון נשאל לכוונתו, השיב שרצה להתאבד אך רצה לקבל את הכבוד של ה"שהיד" ולכן החליט לרצוח חייל..."
"נאמר לנדון שהוא לא התכוון להתאבד אלא לרצוח, השיב כי תקף את החייל וידע שהוא ימות"
הנדון נשאל מה קורה כאשר דוקרים בן אדם, השיב כי הבן אדם מת. נשאל האם אדם מת יכול להרוג בחזרה, השיב בשלילה"
"הנדון נשאל אם רצה להרוג את החייל, השיב בחיוב וציין כי רצה למות עם כבוד של מפגע"

ת/20 - זכ"ד החקירה מיום 17.11.14, שעה 10:00:

"בשלב זה החליט הנדון לרצוח את החייל, לקחת ממנו את הנשק ולבצע פיגוע הקרבה גדול במהלכו ירצחו יהודים נוספים, עד שיהרג. הנדון השיג את החייל שהלך בהליכה איטית ... עקף אותו וניגש אליו מלפנים, ללא שהחייל הסתובב"
"בשלב זה דקר הנדון את החייל בבטנו, החייל התמוטט אך נפל לא על המדרכה עצמה אלא על צד הכביש. בשלב זה התקופף (כך במקור) הנדון לעבר החייל ששכב על הכביש ודקר אותו שוב בחזה"

כעולה מהדוגמאות, המידע שמסר הנאשם לחוקרי השב"כ, לרבות האמרות המפלילות, כמעט וזהה במהותו למידע שמסר בחקירה המשטרתית ולהודאתו שם, כך שלכאורה, בבחינת הראיות ניתן היה להתייחס להודאות במשטרה ובשב"כ כאל מקשה אחת, שעשויה יחידות שתומכות ומשלמות זו את זו. אלא שהאמרות נבדלות זו מזו והאבחנה ביניהן, שבאה לידי ביטוי בהיבט הראייתי בלבד, היא תולדה של הדרכים השונות בהן תועדו החקירות. סוגיה ראייתית זו נדונה

בהרחבה בע"פ 6613/99, סמירק נ' מ", פ"ד נו(3), 529, שם עמד ביהמ"ש על ייחודו של זיכרון הדברים שנרשם בחקירות השב"כ והאבחנה הראייתית בינו לבין אמרה של נאשם או עד שנגבתה בחקירה משטרתית, וקבע כהאי לישנה:

"כלל, הדרך המקובלת להוכחת הודאה בפני איש מרות היא הגשת אימרה שנגבתה מן הנאשם בכתב וחתומה על-ידיו בליווי עדות על אודות נסיבות גביית האימרה על-ידי החוקר ששמע את ההודאה מפי הנאשם וראה אותו חותם על הכתב. בדרך זו יכול בית-המשפט להתרשם מן הנוסח המדויק של הדברים שנאמרו בחקירה, מאופן ניהולה ומפרטיה ... הלכה למעשה, נוכח אופייה הסיכולי של חקירת השב"כ, אין נוהגים חוקרי השב"כ לגבות אמרות בכתב מנחקרים ...

...

העובדה כי חוקרי שב"כ אינם נוהגים לגבות הודעות בכתב מנחקרים אין בה, כשלעצמה, כדי לפסול מכול וכול את ערכה הראייתית של הודאת נחקר בפניהם, מאחר שעל-פי סעיף 11 לפקודת הראיות, ניתן לקבל כראיה עדות על-פה על אודות תוכן דבריו של נאשם מחוץ לכותלי בית-המשפט כחריג לכלל הפוסל עדות שמיעה.

... משקלם הראייתי של זכ"דים כתמיכה לעדות על-פה של החוקר שרשם יקבע בכל מקרה לגופו בהתאם למהימנות העד בעיני הערכאה הדיונית ותוך התחשבות בנסיבות רישום הזכ"ד, במידת הפירוט שבה נכתב ובקירבת הזמן שבין מסירת האימרה המתוארת בזכ"ד לבין מועד כתיבתו..."

היוצא הוא אפוא, שמשקלם הראייתי של זכ"דים מחקירות שב"כ נקבע בכפוף לבחינתן של מספר אינדיקציות כגון: נסיבות רישום הזכ"ד, מידת הפירוט בה הוא נכתב וסמיכות הזמנים בין מסירת האמרות לבין מועד העלאתן על הכתב. כשהמטרה היא לנסות ולברר האם זיכרון הדברים אכן משקף את תוכן האמירות.

בעניין שלפנינו, הגעתי לכלל מסקנה, שהזכ"דים שהוגשו (ת/16-21) ראויים לקבל את מלוא המשקל הראייתי שכן הם נכתבו במידה רבה של פירוט, סמוך למועד החקירה, או במהלכה ובנסיבות המלמדות על האותנטיות שברישום. מסקנתי מבוססת על עדויות החוקרים ועל ניתוח תוכני של הזכ"דים, כמפורט להלן:

שני החוקרים שרשמו את הזכ"דים העידו מטעם התביעה וכל אחד מהם פירט בעדותו כיצד תיעד את החקירה, תוך הקפדה יתרה על קיום נהלי התיעוד ורישום דווקני של האינפורמציה שמסר הנאשם אודות אירוע הרצח עצמו.

כך למשל העיד החוקר המכונה "רובי" (עת/10): **"כתבתי את הזכ"ד בשטח, את הדברים בכתב ידי. לאחר מכן, ברגע שהגעתי למחשב, הקלדתי את הדברים בטופס הזכ"ד וזה הזכ"ד שרשמתי" (ע' 75 ש' 1-2) ... "זכ"ד החקירה משקף את מה שנאמר בחקירה, לא כל מילה שנאמרת נכתבת. בפרטים שנוגעים לאירוע עצמו, להודעת הנאשם או פרטים רלוונטיים לאירוע, אז אנחנו כותבים כל מילה" ... "כפי שציננתי, אני כתבתי את הדברים במחברת בשטח, לאחר מכן העתקתי את הזכ"ד מבלי להוסיף פרטים, לא מדמיוני, לא מהערכותי, אלא אך ורק את הדברים שנאמרו לי ע"י הנאשם, זה מה שכתבתי בזכ"ד" (ע' 77 ש' 8-11), "בשלב שהוא התבקש למסור גרסה מפורטת אני כתבתי את דבריו מילה במילה כפי שהוא אמר בדיוק..." (ע' 78, ש' 18-19).**

דברים דומים באשר לאותנטיות של תיעוד החקירה בזכ"דים, נשמעו גם מפיו של החוקר המכונה "ז'אק" (עת/12):

"ביקשתי מהנאשם לתאר לי את כל ההשתלשלות של האירוע לפרטי פרטים .. ירדנו קצת יותר

לדקויות .. על מנת לתעד את האירוע עד כמה שאפשר יותר מדויק" .. במקרה הספציפי הזה כשאני יוד לרמת הפרטים, אנחנו יושבים אחד ליד השני, הוא מספר לי ואני מקליד את מה שהוא אומר לי, כי ירדתי לפרטים קטנים" (ע' 90-91 לפרו') "מיד בתום החקירה אני עובר על מה שכתבתי לוודא שהכל כתוב כמו שצריך, סוגר ומקבע את זה, ככה זה נקרא בשפה המקצועית ואי אפשר לשנות את המסמך" (ע' 98 ש' 13-14) וכן: "המטרה שלי היא לחשוף את כל מה שקרה באירוע, לקבל את עיקר המודיעין מהאירוע ולסכל את זה בהמשך. מה שהוא אומר אני רושם את עיקרי הדברים בזכ"ד .. עיקרי הדברים שהתרחשו ביני לבינו. אין כאן עניין של הערכה..." (ע' 100, ש' 21-24).

שני החוקרים שהעידו באריכות אודות חקירת הנאשם בשב"כ זכו לאמונו המלא ולא מצאנו שום סיבה להטיל דופי באמור בזכ"דים שכתבו בפירוט רב ובסמיכות זמנים לאמירת הדברים על-ידי הנאשם. ודוק: ככל שנחה דעתו של בית המשפט כי זיכרון הדברים אכן משקף את תוכן האמרות אזי אין שום מניעה ליתן לו את מלוא המשקל הראייתי, וזאת, כתמיכה לעדות בעל פה של החוקר שרשם.

חיזוק נוסף לקביעה שהזכ"דים אכן משקפים את אמרות הנאשם בחקירה מצאנו בעובדה שלצד האמרות המפלילות, מופיעות בכל אחד מהזכ"דים גם אמירות אחרות של הנאשם, כשבחלקן הוא מכחיש כל כוונה לרצוח (ראה למשל: ת/16 ש' 11-13) ומנסה להוליך את חוקריו שולל בגרסאות שונות וסותרות. ואם לא די בכל זאת, גם השתלבותה של ההודאה במציאות ובראיות חיצוניות מוליכה לאותה המסקנה הקובעת שזיכרון הדברים אכן משקף את המידע שנמסר לחוקרים ע"י הנאשם.

משקבענו את משקלה הראייתי של הודאת הנאשם בשב"כ, אין צורך להכביר מילים על תרומתה להוכחת הכוונה והיא מצטרפת להודאה במשטרה, על כל המשתמע ממנה, ומחזקת אותה.

העד אלחסאן

עד התביעה אסעד אבו אלחסאן (להלן: "אלחסאן") נחקר בשב"כ ובמשטרה על עבירות שביצע בעצמו ושאינן קשורות בקשר ישיר לעניין שלפנינו.

בזכ"ד שמסכם את חקירתו בשב"כ מיום 21.12.14 (ת/32) נרשמו מפיו, תחת הכותרת "סרב להצעת נור חאשיה לבצע עמו פיגוע בישראל", הדברים הבאים:

1. בחודש נוב' 2014, מספר ימים לפני ביצוע פיגוע הדקירה ע"י נור אבו חאשיה, בילה הנדון יחד עם נור באזור מגוריו.

2. נור סיפר לנדון כי בכוונתו להיכנס לישראל ולבצע פיגוע והציע לנדון להצטרף ולבצע את הפיגוע יחד איתו.

3. הנדון סרב להצעת נור ואמר שהוא מודאג ממצבה הרפואי של אמו.

4. יום טרם הפיגוע דיבר הנדון עם נור שסיפר לו שהוא בישראל ומצא עבודה

5. בשיחת הטלפון לא הזכיר נור פעם נוספת את הפיגוע ... "

דברים אלה מדברים בעד עצמם ואין צורך להכביר עליהם מילים. דא עקא, שבעדותו כעד תביעה בהליך הנוכחי, התכחש אלאחסן לדברים, הכחיש שקיים קשרי חברות עם הנאשם וסירב לשתף פעולה עם התובעת. הוא הוכרז כ"עד עוין" ואמרתיו בחקירה הוגשו כראיות (ת/32, ת/33, ת/34, ת/34א' ו-ת/35). חוקר השב"כ המכונה "מילר", שחקר את אלאחסן בשב"כ ובין היתר, גם ערך את הזכ"ד הרלוונטי לענייננו, העיד מטעם התביעה ובעדותו התייחס לנסיבות של מתן אמרת העד שהובאה לעיל.

בקצירת האומר נציין, שלא מצאנו שום סיבה שלא ליתן את מלוא האמון בחוקר "מילר" ובעדותו, ועל פני הדברים אנו סבורים, שאין מניעה להכשיר את האמרה בזכ"ד כראייה לפי סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש] תשל"א-1971 ולהעדיף את תוכנה וזאת, בהתאם להלכה הנוהגת. ברם, לאור חוזקן וכמותן של הראיות הישירות שהוצגו להוכחת הכוונה, ובעיקר לאור המסקנה החד משמעית אליה הגענו לאחר ניתוחן, הרי שהצורך בהכשרת אמרתו של אלאחסן הפך לשולי ותרומתה של אמירה זו לביור או להוכחת הכוונה שוב אינה בעלת משמעות ממשית, זאת בעיקר בהתחשב בכך שמדובר בחלק קטן ומינורי מתוך חקירה ארוכה שברובה הגדול כלל לא רלוונטית לענייננו.

הנאשם אך דומה שגם התובעת שותפה לקו כן נציין, שמלכתחילה התביעה הציבה את עדותו של העד אלאחסן כאחת מאבני היסוד להוכחת כוונת מחשבה זה המבוסס על דיות הראיות "הקרובות" יותר לעצם העניין ובהתאם, בסיכומיה, לא עמדה עוד על מרכזיותה של הראייה.

אשר על כן, לא מצאנו צורך, וודאי לא הכרח, להביא את אמרות אלאחסן במניין הראיות המבססות את הכוונה, וזאת חרף העובדה שעל פני הדברים דומה שאין כל מניעה לעשות כן.

עבירת הרצח על חלופותיה השונות

עבירת הרצח, שההכרעה בין שתיים מהחלופות הקבועות בה היא העומדת במרכז דיונו, נקבעה בסעיף 300 לחוק, בזו הלשון:

(א) העושה אחת מאלה יאשם ברצח ודינו - מאסר עולם ועונש זה בלבד:

(1) ...

(2) גורם בכוונה תחילה למותו של אדם;

(3) גורם במזיד למותו של אדם תוך ביצוע עבירה או תוך הכנות לביצועה או כדי להקל על ביצועה;

(4) ...

מן הפן העובדתי, לשתי החלופות נקבע יסוד עובדתי - תוצאתי זהה שמתמצה בגרימת מותו של אדם אלא שלהשלמת היסוד העובדתי של חלופת "רצח במזיד" יש להוכיח גם ביצועה או הכנה לביצועה של עבירה אחרת.

ההבדל המהותי בין החלופות, נעוץ אפוא, בהיבט נפשי ובדרישות השונות להתגבשותו. היסוד הנפשי המוגדר כ"כוונה תחילה" ודורשהחלטה, חזות מראש של האפשרות להתרחשות התוצאה קטלנית ורצון כי היא תתממש, מייחד את עבירת

הרצח הקלאסית ומציב אותה בראש סולם עבירות ההמתה, ואילו, היסוד הנפשי של "מזיד" הנדרש להתקיימות החלופה של רצח תוך ביצוע עבירה, אינו מחייב שום רצון בתוצאה הקטנית ודי בהוכחת יסוד נפשי של פזיזות ביחס לתוצאה זו. כמבואר לאורך הכרעת הדין, התביעה עתרה בפנינו להרשיע את הנאשם בביצוע עבירה של רצח בכוונה תחילה, בעוד שההגנה עתרה להרשיעו בעבירה של רצח במזיד, שבביצועה הודה מיד עם פתיחת המשפט. ודוק: הרשעה בחלופה של רצח במזיד היא הרשעה ברצח לכל דבר ועניין ולכן, גם הרשעת הנאשם בעבירה זו, תפעיל את עונש החובה הקבוע בצד העבירה ולמעשה תגזור מאליה את עונשו למאסר עולם.

נבחן, אם כן, את מהותה של דרישת ה"כוונה תחילה", תוך יישום הדין על ענייננו.

סעיף 301 לחוק העונשין מגדיר מהי "כונה תחילה" הנדרשת לגיבושה של עבירת רצח בכוונה תחילה, וזו לשונו:

"(א) לענין סעיף 300, וראו ממית אדם כמי שהמית בכוונה תחילה אם החליט להמיתו, והמיתו בדם קר, בלי שקדמה התגרות בתכוף למעשה, בנסיבות שבהן יכול לחשוב ולהבין את תוצאות מעשיו, ולאחר שהכין עצמו להמית אותו או שהכין מכשיר שבו המית אותו.
(ב) לענין ההחלטה וההכנה להמית, אין נפקא מינה אם החליט להמית את האדם או את מישהו, מסוים או בלתי מסוים, מבני משפחתו או מבני גזעו.
(ג) כדי להוכיח כונה תחילה, אין צורך להראות שהנאשם היה שרוי בהלך נפש מסוים במשך זמן פלוני, או תוך תקופה פלונית שלפני ביצוע העבירה, או שהמכשיר שבו בוצעה הוכן בזמן פלוני שלפני המעשה."

הנה כי כן, יסוד הכוונה תחילה נבנה משלושה מרכיבים מצטברים שעל התביעה להוכיחם: החלטה להמית, הכנה, והעדר קנטור. כמו כן, הסעיף קובע במפורש שלענין ההחלטה והכוונה להמית אין נפקות לשאלה אם הרוצח התכוון להמית אדם מסוים או בלתי מסוים, אם היה שרוי בהלך הנפש הרלוונטי לפני ביצוע העבירה ואם הכין את כלי הרצח עובר למעשה או במהלכו.

וביתר פירוט.

היסוד הראשון העומד למבחן הוא יסוד ה"החלטה להמית". יסוד זה מחייב קיומה של כוונה בשני מישורים: במישור השכלי - חזות או צפיית אפשרות התרחשותה של התוצאה הקטלנית, ובמישור הרגשי - רצון או שאיפה להתגבשותה של התוצאה.

המדובר ביסוד נפשי טהור שעניינו בכוונה ובמחשבתו סובייקטיבית והנסתרת של הנאשם ולכן, בהיעדר יכולת לחדור לנבכי נפשו של הנאשם, הוכרה במשפט "חזקת הכוונה", ולפיה, אדם הבוחר לנהוג בקו התנהגות מסוים מתכוון לתוצאות הנובעות באופן טבעי ובהסתברות גבוהה מהתנהגות זו. לאורך השנים התגבשו בפסיקה סממנים שמסייעים לזיהוייה של החלטה להמית, תוך שימוש בחזקת הכוונה. בין סממנים אלה ניתן למנות את התנהגותו של הנאשם עובר לעבירה ותוך כדי ביצועה, שימוש בכלי שפגיעתו רעה, אופן ביצוע העבירה, מקום הפגיעה וטיבה וכיוצא באלה סממנים שבהגיון ובניסיון החיים.

וכך נפסק לעניין זה בע"פ 228/01, כלב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(5) 365, 376 (להלן: "ע"פ כלב"):

"הסקת המסקנה בדבר קיומה של החלטה להמית, תוך שימוש בחזקת הכוונה, נלמדת ממכלול

הנסיבות האופפות את האירוע הקטלני... כך למשל יכול כלי ששימש לביצוע הרצח לשמש אינדיקציה משמעותית לקיומה של צפייה וכוונה... צורת הביצוע וטיב הפגיעה מעידים אף הם על התגבשותה של ההחלטה להמית, למשל פגיעה במקום רגיש בגוף הוכרה כאינדיקציה להוכחת ההחלטה להמית, אף אם הייתה רק פגיעה אחת ויחידה אך במקום רגיש ומסוכן... כן ישמשו כאינדיקציה להתקיימות ההחלטה להמית אופי התקרית שהובילה לרצח או אמירות קודמות שהוחלפו בין הצדדים ואשר יכולים ללמד על קיומה של החלטה שהתגבשה בדעה צלולה וללא קנטור... הנה-כי-כן, כל מקרה יוכרע בהתאם לנסיבותיו המיוחדות תוך שהוא נבחן על-פי האינדיקציות שיש בהן כדי ללמד על קיומה של החלטה להמית."

בע"פ 7392/06, אבו סאלח נ' מד"י (פורסם בנבו, 28.6.10) הפנה בית המשפט לאמור בע"פ כלב הנ"ל והוסיף:

מכאן, שכאשר אדם תוקף אדם אחר בכלי קטלני ופוגע בו במקומות רגשים בגוף, ניתן להסיק, בהתאם לנסיבות המקרה, על כוונה להמית. וכיוון סכין, שהינו כלי קטלני, ודקירות באזור רגיש כאזור החזה יכולים ללמד, על פי נסיבות המקרה, על כוונה להמית."

ולא למותר להזכיר, שהנחת הכוונה הינה הנחה הניתנת לסתירה על ידי הנאשם ודי בכך שיעורר ספק סביר כדי לסתור אותה.

כאמור, עמדת התביעה היא, שנסיבות המקרה ובחינת מעשי הנאשם מוליכות למסקנה חד משמעית בדבר התגבשותה של ההחלטה להמית בעת הרצח. לתמיכה בעמדתה הפנתה התובעת לסממנים רבים, שלשיטתה, חושפים את הלך הרוח של הנאשם בזמן התקיפה ומלמדים על יכולתו לצפות את התוצאה הקטלנית ועל חפצו בהתקיימות התוצאה. בכלל זה הפנתה לאמירותיו המפלילות של הנאשם במשטרה ובשב"כ, לשימוש בסכין גדולה שנקנתה בבוקר הרצח, לעוצמת התקיפה הנלמדת מתיאור עדי הראייה ולמספר הדקירות ומיקומן.

למעשה, לאור אופייה המשפטי של המחלוקת והתמקדותה, כבר מלכתחילה, בשאלת התגבשות היסוד הנפשי של "כוונה תחילה", הדיון כולו נסוב סביב סוגיה זוניתוח הראיות נעשה תוך התייחסות ברורה למשקלן בהוכחת אלמנט הכוונה ותרומתן לבירור הלך הרוח של הנאשם.

כפי שראינו היטב, האינדיקציות לזיהויה של הכוונה להמית עלו בבירור מניתוח מכלול הראיות והנסיבות שאפפו את האירוע הקטלני, ובהצטברותן הובילו אותנו למסקנה אפשרית אחת ויחידה, בדבר קיומה של החלטה להמית.

אשר על כן, ומאחר וכבר הבענו דעתנו בהרחבה על טיבן של הראיות ומשקלן, הרי שאין כל טעם לחזור על הדברים בשנית, ולכן רק נאמר בתמצית, שהכוונה להמית מוסקת, על דרך ההיגיון, כמעט מכל פעולה שביצע הנאשם, ודי בכך שנזכיר את השימוש בסכין, ריבוי דקירות ומיקומן - שתיים מהם בפלג הגוף העליון, העובדה שהמנוח היה מוטל ארצה חסר כל יכולת להתגונן משך רוב זמן התקיפה והימלטות הנאשם מהזירה עם הגעתם של עוברי אורח, שלכאורה יכולים היו להגשים את משאלת המוות שלו. מעשים אלה של הנאשם אינם מותרים כל ספק ביחס לכוונתו.

יסוד ההכנה - הוא יסוד פיזי טהור שעניינו הכנה למעשה ההמתה, ובכלל זה הכנה של מכשיר המיועד לביצוע המעשה. בהתאם להלכה הפסוקה, ההכנה יכולה לבוא לידי ביטוי בצמוד למעשה ואף להיבלע בתוכו כחלק בלתי נפרד ממנו ואין הכרח שתתרחש במועד אחר, עובר למעשה ההמתה.

תכליתו של רכיב זה היא ללמד על החלטה להמית ולשלול את אופייה הספונטני של הכוונה.

בעניינו, הנאשם רכש את כלי הרצח - סכין חדה ורחבה, שעות ספורות לפני הרצח, כשלדבריו, הסכין נרכשה מלכתחילה כדי לשמש אותו לרצח חייל ("קניתי אותה כדי לרצוח חייל" ת/14). בנתונים אלה ברי שלא יכולה להיות כל מחלוקת באשר להתקיימותו רכיב זה.

העדר קנטור - אין מחלוקת באשר לרכיב זה. הצדדים מסכימים שהנאשם בחר במנוח כקורבן, באופן אקראי וללא כל ההתגרות מצדו.

האם הנאשם ניסה לחטוף את נשקו של המנוח במהלך התקיפה?

ההכרעה בשאלה שבכותרת אינה נדרשת לשם הרשעת הנאשם בעבירת הרצח המיוחסת לו שכן התשובה עליה לא נמנית על יסודות העבירה והיא אינה מעלה ואינה מורידה כהוא זה ממשקל הראיות שהוצגו להוכחת האשמה, כמפורט לעיל. ואולם, למרות חשיבותה השולית, לכאורה, של הקביעה העובדתית בעניין זה, ב"כ המאשימה עתרה בפנינו להכריע במחלוקת ולאמץ את עמדת התביעה, ולפיה, הנאשם ניסה לחטוף את נשקו של המנוח במהלך התקיפה ולמעשה חדל מניסיונו רק כאשר עוברי אורח התקרבו והתערבו והוא ברח מפניהם. התובעת נימקה את עתירתה בכך, שלאחר הרשעת הנאשם (ככל שיורשע), בכוונתה לבקש מבית המשפט לקבוע שהרצח בוצע "בנסיבות חריגות בחומרתן", לפי סעיף 30ב.א לחוק שחרור על תנאי ממסר, התשס"א - 2001 (להלן: "סעיף 30ב.א לחוק").

בחרתי להיעתר לבקשה ולהכריע בשאלה העובדתית של הוכחת ניסיון חטיפת הנשק, וזאת, במנותק מהשאלה, האם מעשה הרצח שלפנינו נעבר "בנסיבות חריגות בחומרתן" כמשמעותן בסעיף 30ב.א לחוק ומבלי להביע שום עמדה בנושא זה. שאלה נפרדת זו תידון, לכשנדרש לכך, לאחר שנשמע את טיעוני הצדדים.

ובחזרה לענייננו ביתר פירוט.

להוכחת הניסיון לחטיפת נשקו של המנוח, הפנתה ב"כ התביעה לעדות הנאשם בבית המשפט, לאמרתו בחקירה מיום 17.11.14 ולעדויות עדי הראייה. נבחן בקצרה את שלושת האפיקים:

עדות הנאשם - בעדותו בבית המשפט הודה הנאשם שניסה לחטוף את נשקו של המנוח והסביר שחמד בנשק כדי לבצע פיגוע גדול יותר ובלשונו: "נכון שאני רצחתי את אלמוג שילוני, רציתי לקחת את הנשק שלו, רציתי להמשיך לגמור עם כל אלה שברחוב, להמשיך את המלאכה עם כולם."

אמרת הנאשם בחקירה מיום 17.11.14 - בזכ"ד החקירה (ת/20) נכתב במפורש: "בשלב זה החליט הנדון לרצוח את החייל, לקחת ממנו את הנשק ולבצע פיגוע הקרבה גדול במהלכו ירצח יהודים נוספים עד שיהרג." כמבואר לעיל, לא מצאנו להטיל שום דופי בתוכן הזכ"ד או בעדות החוקר ז'אק, שהעיד במשפט על יסודו וחזר על הדברים.

עדויות עדי הראייה - חמישה עדי ראייה שונים (ע"ת 1,2,3,4 ו-9) שכמפורט לעיל, תיארו בפנינו את התרחשות האירועים בזירת הרצח, התייחסו בעדותם, כל אחד מזווית מבטו, לניסיונו של הנאשם לחטוף את נשקו האישי של המנוח. כך למשל העידה גולדה בטורוב (ע"ת 1): "... הנאשם נתלה עליו וניסה למשוך לו את הרצועה של הנשק..". (ע' 8 ש' 16) וכך רחל עדרי (ע"ת 2): "ראיתי חייל עם נשק ומחבל מתאבקים יחד, הוא זרק אותו על הרצפה וניסה למשוך לא את הנשק והחייל התנגד... הוציא סכין ... החייל שכב .. המחבל שכב עליו דקר אותו ... והמשיך

להיאבק בו לקחת את הרובה.

תיאורים דומה שלא משאירים מקום לספק ביחס לניסיון הנאשם לחטוף את הנשק מהמנוח, נשמעו גם מפי עדי הראיה האחרים שזכרו בבירור את המאבק וצינו במיוחד את ניסיונו של הנאשם לקחת את נשק: **"ראיתי שאותו בחור מנסה לחטוף ממנו את הנשק"** (ע"ת 3 ע' 17 ש' 32); **אני זוכרת את הרוצח מעליו מנסה לקחת את הנשק ובוטט בו** (ע"ת 4 ע' 22 ש' 10); **"ראינו את החייל עושה כל שאפשר, נאבק בדוקר ומנסה לשמר על הנשק שלו..."** (ע"ת 9, ע' 62 ש' 25) וישנן ג דוגמאות נוספות.

כפי שפירטנו בהרחבה לעיל, עדויות הראיה נמצאו מהימנות בעינינו ואף כי הן אינן זהות לחלוטין זו לזו, הרי שההבדלים ביניהם הם הבדלים מינוריים שנעוצים בעיקר בזוויות ראייה שונות ובנקודות זמן שונות בהן נחשפו העדים לתקיפה. הערכתנו את מהימנות העדים תקפה גם בניתוח חלק זה של העדויות, שממילא גם מתיישבות זו עם זו ותומכות האחת בשנייה.

הנה כי כן, עינינו הרואות שעדות הנאשם, הודאתו ותיאור האירוע מפי עדי הראיה מספיקים כל אחד כשלעצמו - לא כל שכן בצירופם - כדי לבסס את הקביעה שהנאשם אכן ניסה לגנוב את נשקו של המנוח במהלך התקיפה.

עדות הנאשם בבית המשפט

ביום 27.12.15 התייצב הנאשם מאחורי דוכן העדים וביקש להשמיע את גרסתו לאשמה המיוחסת לו. כפי שעולה בבירור מהפרוטוקול, הסנגורית הודיעה תחילה שההגנה מוותרת על עדות הנאשם, אלא שהנאשם התעקש ועמד על זכותו להעיד ולהשמיע את דבריו.

כפי שפתחנו ואמרנו כבר בראשית הכרעת הדין, הנאשם הודה בבירור ובפה מלא ברצח בכוונה תחילה של המנוח, אלמוג שילוני ז"ל. בעדות קצרה, ממוקדת ומפתיעה, הוא טרף את הקלפים, ולאחר שכפר באשמה וניהל הוכחות עד תומן, זנח לפתע את קו ההגנה ובמהלך לא שגרתי, הודה בכל המיוחס לו.

להמחשת עוצמת ההודאה, בחרתי להביא את עדות הנאשם כלשונה:

- ש. **אני רוצה לשאול אותך...תספר לבית המשפט מה הייתה המטרה שלך לעבירה שעשית? ואחר כך תספר בבקשה לבית המשפט מה קרה לך בעקבות זה, מה קרה לך במעצר ומה קרה לך בחקירה?**
- ת. **[פונה לעורכת הדין שלו] קודם כל, את לא תדברי כשאני מדבר. נכון שאני רצחתי את אלמוג שילוני, רציתי לקחת את הנשק שלו, רציתי להמשיך לגמור עם כל אלה שברחוב, להמשיך את המלאכה עם כולם. הסיבה לזה זה מה שאתם עושים באל-אקצה כשהרבנים שלכם נכנסים למסגד אל-אקצה והוא נעשה טמא. כל הזמן שעושים את זה יראו הרבה דברים כגון אלה. עכשיו כל האנשים בגדה חושבים את אותה מחשבה.**

ובחקירה הנגדית:

ש. **רצית להרוג אותו?**

ת. אני רצחתי אותו.

ש. **רצית ממש לרצוח אותו?**

ת. אני תכננתי לרצוח אותו ואת אחרים.

ש. **תכננת לקחת נשק ולרסס ולהרוג כמה שיותר אנשים?**

ת. כן [נאמר בעברית].

דברים אלה מדברים בעד עצמם ואין טעם להוסיף עליהם.

למעלה מהצורך, נציין שאנו דוחים מכל וכל את טענת הסנגורית, ולפיה, עדות הנאשם היא אסופה של דברי הבל שנאמרו בלעג ומתוך בוז לבית המשפט ולקהל השומעים בבית המשפט. טענה זו, שנטענה מהפה אל החוץ, כ"מצוות אנשים מלומדה", ללא כל אישוש או ביסוס, אינה הגיונית ואינה מתיישבת עם התרשמותנו מהנאשם ומכנות עדותו. ודוק: התרשמותנו מהנאשם התכונן לעדותו והתייצב מאחורי הדוכן כשהוא מוכן ורוצה להודות במעשה הרצח. הוא התרגז על באת כוחו שניסתה לעצור בעדו מלהעיד וכשהעיד וביטא כלפיה בוז וכעס, ניכר היה בו שהוא מוסר את הדברים מרצון ומתוך שהוא מתכוון לדבריו.

זו אף זו, גם בהתייחסות רחבה יותר לקו ההגנה ניתן לומר כי לבד מהטחת אשמה מופרכת בחוקרים ובאנשי המשטרה, עד כדי הטלת רפש, וניסיון קלוש וכושל למזער את הפשע הנתעב שביצע הנאשם ולהציגו כקורבן של הסכסוך הישראלי - פלסטיני, שרק רצה לפצוע חייל כדי למות בעצמו, הסנגורית לא התמודדה עם העובדה הפשוטה שמעשי הנאשם, התכנון, ההכנה, ובעיקר אופן התרחשות התקיפה והעובדה שדקר את החייל מספר פעמים בפלג גופו העליון וכשהיה שרוע על הכביש חבול ומדמם וללא יכול להתגונן, מלמדות מאליהן על כוונה להמית ובכך שומטות מאליהן את הקרקע תחת התזה של ההגנה.

סוף דבר

כמבואר וכמפורט לעיל, אני סבורה שאשמת הנאשם ברצח המנוח בכוונה תחילה, הוכחה מעל ומעבר לכל ספק סביר, בין בראיות עצמאיות ובין על יסוד הודאתו.

אשר על כן, אציע לחברי להרשיע את הנאשם בעבירת הרצח המיוחסת לו בכתב האישום.

מרים דיסקין, שופטת

השופט ר. בן יוסף:

כל שכתבה ראשת ההרכב בחוות דעתה נכון ומקובל עליי במלואו והנני מצרף דעתי לדעתה.

עמוד 21

רענן בן-יוסף, שופט

השופט צ. קאפח:

אני מסכים עם חוות דעתה של ראשת ההרכב על קביעותיה ומסקנותיה.

ציון קאפח, שופט

אשר על כן, על דעת כל חברי ההרכב, הננו מרשיעים את הנאשם בעבירה של רצח, בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

ניתנה היום, י' אייר תשע"ו, 18 מאי 2016, במעמד הצדדים

ציון קאפח, שופט

רענן בן-יוסף, שופט

**מרים דיסקין, שופטת
אב"ד**